

Samtalepartnere i et vanskelig terreng

– Det å ha erfaring i å leve som lege er den viktigste kompetansen for en støttekollega, understreket Øystein Melbø Christiansen ved åpningen av årssamlingen for støttekolleger.

Melbø Christiansen som leder Legeforeningens koordinerende helse- og omsorgsutvalg, kunne ønske 52 støttekolleger velkommen til årssamlingen.

– Mandatet for en støttekollega er at de kan ta i mot henvendelser fra medisinstudenter og leger som har problemer. Det kan være temaer som de synes er vanskelig å diskutere med en kollega, som de ønsker å ta opp med en støttekollega. Initiativet kan komme fra den som har problemer, fra samboer/ektefelle/familie eller fra kolleger, sa Melbø Christiansen.

En samtalepartner

– Den viktigste kompetansen for en støttekollega er det å ha erfaring i å leve som lege. Støttekollegen skal ikke bruke sin kompetanse om hvordan snittet skal legges, men sin erfaring for hvordan det føles å legge fra seg skalpellen etter at man har snittet feil. De skal opptre som samtalepartnere som er kjent i det vanskelige terrenget som leger ferdes i. Forholdet er ikke at en som har problemer konsulterer en som har løsninger, men det er en likeverdig, symmetrisk samtale mellom kolleger, understreket Melbø Christiansen.

– Det skal ikke føres journal fra samtale, men støttekollegen kan gjerne ta notater for egen del. Disse kan med fordel overlates til den som tok opp problemet, når kontakten avsluttes. Grensen for en støttekollegas innsats i hver sak settes ved tre samtaler, eller ved at legekollegaen utfører en legespesifikk handling, som for eksempel å skrive ut en resept eller en sykmelding. Derfor er vi også nøye med å presentere oss som støttekolleger og ikke som støtteleger, sa han.

Jobbrelaterte og psykiske problemer

Melbø Christiansen presenterte svar på spørsmålet om hvilket problemområde legene som har hatt kontakt med en støttekollega, har oppgitt. En gjennomgang av svar fra 12 av 19 fylker, viser at i 2008 utgjorde tre firedeler av henvendelsene jobbrelaterte problemområder, psykiske problemer og samlivs-/familierelaterte problemer. Den resterende firedel utgjøres av rusproblematikk, konflikter med arbeidsgiver/kolleger og somatisk helse, det siste som det klart minste området.

Dysfunksjonelle leger

Psykiater Otto Steinfeldt-Foss snakket om dysfunksjonelle leger og hans erfaring som

Otto Steinfeldt-Foss, Olav Lund, overlege på Villa Sana og Øystein Melbø Christiansen bidro på årssamlingen for støttekolleger og avdelingsrådgivere. Foto: Ellen Juul Andersen

psykiater for leger. I sin praksis i dag har han i det vesentligste leger som pasienter og han presenterte eksempler fra sin omfattende praksis som var tankevekkende.

– Min erfaring er at kolleger kvier seg for å være invaderende, og det går ofte for lang tid før legen får hjelp, sa han. – Jeg ser også at pårørende er for hensynsfulle. Det er ofte slik at mange vet, men ikke gjør noe. Noe av problemet er at det ikke har vært god tone å snakke om legers helse og sårbarhet. Derfor opplevde jeg at oppstart av egen helsetjeneste var omstridt, men at det ble akseptert gjennom det å holde legen på bena for samfunnets skyld, sa Steinfeldt-Foss.

– En ting er grunnleggende for å kunne hjelpe en kollegapasient og det er at jeg må være sikker på at kollegapasienten sier det som det er, understreket han. Steinfeldt-Foss er i dag tilknyttet Norsk overlegeforenings kollegiale støttenettverk.

– Steinfeldt-Foss er en av nestorene i norsk psykiatri og det var en glede å høre ham forelese over dette viktige temaet og dele av sin omfattende kunnskap med oss som ikke har den samme bakgrunn. Slike foredrag setter oss i stand til å utøve vår funksjon som støttekollega på en bedre måte, sier Øystein Melbø Christiansen.

Samarbeider med spesialitetskomiteene

Legeforeningens koordinerende helse- og omsorgsutvalg (KOHO) består foruten Øystein Melbø Christiansen, av Jørn Nissen-Meyer, Pernille Nylehn, Anne Bente Spenning og Finn Nilsson med Tone Hauge Holter som sekretær. Utvalget hadde fem møter i 2009 og behandlet 22 saker. Blant disse var selve støttekollegarollen, utforming og informasjon om ordningen, veiledning av utdanningskandidater/LIS og hvordan de kan få bedre informasjon om ordningen. Utvalget samarbeider med spesialitetskomiteene, og det ble også gitt en orientering om ordningen European Association for Physician Health.

Les mer om støttelegeordningen her: www.legeforening.no/id/58142

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforening.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Rutle O, Steinfeldt-Foss OW. Helsetjenester for leger – hvorfor og hvordan. Tidsskr Nor Lægeforen 1991; 11: 3604–05.